

บทที่ 2

การเตรียมโครงเรื่อง

โครงเรื่องคืออะไร

โครงเรื่องได้แก่การเขียนรายการความคิดหรือใจความสำคัญของเรื่องให้เป็นระเบียบระบบ โดยยึดจุดมุ่งหมายและขอบข่ายของเรื่องเป็นสำคัญ ว่าควรจะกล่าวถึงเนื้อหาอะไรและประเด็นใด ก่อนหรือหลังตามลำดับ การเขียนโครงเรื่องเป็นขั้นตอนที่ได้ทำต่อจากการเตรียมเนื้อหาและการจัดระเบียบความคิด ดังได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 นั้นเอง

ถ้าจะเปรียบเทียบการเขียนแบบของสถาปนิกกับการเขียนโครงเรื่องจะคล้ายคลึงกันมาก กล่าวคือ เมื่อสถาปนิกจะสร้างบ้านสักหลังหนึ่ง เขาต้องคิดเสียก่อนว่า จะให้บ้านหลังนั้นมีลักษณะอย่างไร ต้องใช้วัสดุอะไรมาก่อสร้าง จะต้องแบ่งสัดส่วนการใช้สอยภายในบ้านอย่างไร จะต้องใช้งบประมาณเท่าใดในการก่อสร้าง ฯลฯ เมื่อคิดตกลงใจเรียบร้อยแล้ว บ้านในฝันก็จะผุดเด่นขึ้นมาในสมองของเขา ขั้นนี้คล้าย ๆ กับการเตรียมเนื้อหาและการจัดระเบียบความคิดในการเขียนเรื่อง ต่อมาเขาก็จะเขียนแบบแปลนบ้านตัวจริงตามที่ต้องการ ให้ปรากฏเป็นรูปเป็นร่างที่ใคร ๆ มองเห็นได้ ขั้นนี้คล้ายกับการเขียนโครงเรื่องนั่นเอง จึงเห็นได้ว่า การก่อสร้างบ้านนั้นจำเป็นต้องมีแบบแปลนที่สถาปนิกเขียนขึ้นก่อน นายช่างผู้รับช่วงก่อสร้างจึงจะปฏิบัติได้ ทำนองเดียวกับการเขียนเรื่อง ถ้าไม่มีโครงเรื่อง ก็เหมือนกับการสร้างบ้านที่ไม่มีแบบแปลน ย่อมจะทำให้เรื่องที่เขียนดีได้ยาก

ดังนั้น เรื่องที่ดี น่าฟังน่าอ่าน ย่อมจะมีการวางโครงเรื่องมาก่อนเสมอ ขอยกตัวอย่างเรื่องข้างล่างต่อไปนี้มาให้ดูสัก 2 ส่วนวน ขอให้สังเกตดูประกอบไปด้วย ว่าตัวอย่างใดได้วางโครงเรื่องมาก่อนที่จะลงมือเขียน และตัวอย่างใดไม่ได้วางโครงเรื่องหรือวางโครงเรื่องไม่เป็น

ตัวอย่างที่ 1

ปัจจัยสำคัญในการจัดสวน

การจัดสวนนั้นมีข้อควรคำนึงหลายประการ มิฉะนั้นอาจทำให้สวนที่จัดขึ้นนั้นไม่งดงามและไม่ได้ผลเท่าที่ควร ปัจจัยที่จะขาดเสียมิได้ในการจัดสวนก็คือ

สังเขปความคิด

กล่าวถึงปัจจัยสำคัญในการจัดสวน

ประการแรก คืออุณหภูมิ เพราะความร้อนหนาวของอากาศมีอิทธิพลต่อคนที่อาศัยในท้องถิ่นนั้น ๆ ทำให้มีนิสัยใจคอแตกต่างกัน ในเวลาเดียวกันก็มีอิทธิพลต่อต้นไม้

ประการที่สอง คือน้ำฝน เพราะต้นไม้ชอบน้ำฝน หากไม่มีน้ำฝน ต้นไม้จะไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร จึงควรคิดหาทางแก้ไขโดยใช้น้ำธรรมชาติมาแทนน้ำฝนในกรณีที่ฝนไม่

ประการที่สาม ต้องจัดสวนออกเป็นสวนต่าง ๆ คือบริเวณสาธารณะ คือบริเวณภายในรั้วบ้านที่คนภายนอกมองเห็นได้ในเมื่อรั้วโปร่ง ส่วนที่สองคือบริเวณที่พักผ่อนส่วนตัว เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ และส่วนที่สาม คือบริเวณที่ใช้สอยสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ควรให้ผู้อื่นเห็น

นอกจากนั้น ต้องรู้จักชนิดของดิน ว่าเป็นดินชนิดใด คือ ดินเหนียว ดินร่วน หรือดินทราย พืชบางชนิดชอบดินเหนียว แต่บางชนิดอาจชอบดินร่วนหรือดินทราย กับทั้งยังต้องดูลักษณะความสูงต่ำของเนินดินด้วย เพราะการไหลของน้ำบนดินหรือใต้ดินอาจพัดพื้นดินให้พังทลายลงมาได้

ประการสุดท้าย คือการเลือกพันธุ์ไม้สำหรับตกแต่งสวนว่าต้องการเลือกชนิดใด เช่น ไม้ดอก ไม้ล้มลุก หญ้า หรือไม้เลื้อย ฯลฯ พันธุ์ไม้เหล่านี้ล้วนแต่ให้ประโยชน์ต่างกันและสวนที่ดีควรจะมีสระน้ำ เพราะน้ำเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเมืองร้อน ให้ความรู้สึกเย็นสบาย ยังให้ความงามและใช้รดน้ำต้นไม้ได้ด้วย ในเวลาเดียวกัน ดินที่ขุดขึ้นมา ก็จะได้ประโยชน์ในการถมที่ปลูกบ้านให้สูงขึ้น โดยไม่ต้องซื้อดินจากที่อื่น แต่การที่บ่อน้ำจะมีรูปร่างเป็นอย่างไรนั้น ก็สุดแต่ประโยชน์ที่ต้องการและการออกแบบเป็นสำคัญ

ปัจจัยประการแรกคืออุณหภูมิ

ปัจจัยประการที่สองคือน้ำฝน

การแบ่งสวนออกเป็น 3 ส่วน คือ บริเวณสวนสาธารณะ บริเวณที่พักส่วนตัว และบริเวณใช้สอย

กล่าวถึงชนิดของดินกับระดับของดิน

การเลือกพันธุ์ไม้กับสระน้ำ

เรื่องนี้ขอให้พิจารณาคุณอย่างถี่ถ้วน จะเห็นว่า นอกจากให้รายละเอียดในแต่ละประเด็นอย่างไม่เพียงพอแล้ว บางตอนยังพูดออกนอกขอบข่ายของเรื่อง ขอบข่ายของเรื่องนี้ระบุว่า ให้บอกปัจจัยที่สำคัญในการจัดสวน แต่ในย่อหน้าที่ 4 กล่าวถึงส่วนประกอบของสวนว่าควรแบ่งออกเป็นกี่ส่วน ซึ่งอยู่นอกขอบข่ายของเรื่อง และในย่อหน้าสุดท้ายพูดถึงเรื่องการเลือกพันธุ์ไม้กับสระน้ำปนกันไป คุณออกจะสับสนไม่น้อย

หัวข้อเรื่องได้บอกไว้อย่างชัดเจนว่า ให้กล่าวถึง “ปัจจัยสำคัญในการจัดสวน” ไม่ใช่แสดงการออกแบบสวนออกเป็นกี่ส่วนหรือสวนที่ออกแบบจะมีสระน้ำหรือไม่ แต่ควรจะบ่งลงไปอย่างชัดเจนว่า มีอิทธิพลหรือปัจจัยที่สำคัญอะไรบ้าง ที่ทำให้การจัดสวนได้ผลดี ดังนั้น ในตัวอย่างที่ 1 ซึ่งยกมานี้ ผู้เขียนอาจจะเขียนโดยที่ยังไม่ได้วางโครงเรื่องหรือวางโครงเรื่องไม่เป็น เพราะถ้าสังเขปความคิดในเนื้อหาออกมาเป็นโครงเรื่องจะได้ดังนี้

ปัจจัยสำคัญในการจัดสวน

ข้อบกพร่อง

1. อุณหภูมิ	(1) แบ่งหัวข้อโครงเรื่องไม่ได้ระดับ คือ ข้อ 1. กับ ข้อ 2.
2. น้ำฝน	ควรรวมอยู่ในประเด็นใหญ่ของ “ดินฟ้าอากาศ” หรือ
3. ส่วนประกอบของสวน	ต่างก็เป็นหัวข้อย่อยของหัวข้อ “ดินฟ้าอากาศ” แต่เรื่องนี้
4. ชนิดของดินกับระดับของดิน	ขาดหัวข้อโครงเรื่องใหญ่ไป
5. การเลือกพันธุ์ไม้	(2) หัวข้อโครงเรื่องข้อ 4. “ชนิดของดิน” กับ “ระดับของ
6. สระน้ำ	ดิน” ควรอยู่คนละประเด็น หรือแยกคนละข้อ
	(3) หัวข้อเรื่องที่อยู่นอกประเด็นของเรื่องคือข้อ 3. กับ ข้อ 6.

จากตัวอย่างที่ยกมา พอจะเห็นแล้วว่า การไม่วางโครงเรื่องไว้ก่อนล่วงหน้า ทำให้เรื่องที่เขียนบกพร่องหลายประการ คราวนี้ลองมาเขียนเรื่องนี้ใหม่ โดยเขียนโครงเรื่องให้ถูกต้องเสียก่อน ลงมือเขียน เรื่องก็จะเรียงลำดับน่าอ่านยิ่งขึ้น สมมติว่าได้วางโครงเรื่องให้ชัดเจนขึ้นดังนี้

ปัจจัยสำคัญในการจัดสวน

1. ดินฟ้าอากาศ
 - ก. อุณหภูมิ
 - ข. น้ำฝน
 - ค. แสงแดด

2. ระดับความสูงต่ำของผิวดิน
3. ลักษณะของดิน
 - ก. ชนิดของดิน
 - ข. ส่วนผสมของดิน
4. ชนิดของพันธุ์ไม้
 - ก. พันธุ์พื้นเมือง
 - ข. พันธุ์ไม้ประดับ
 - ค. พันธุ์ไม้ทางเกษตรกรรม

คราวนี้มาเริ่มเขียนกันใหม่ โดยอาศัยโครงเรื่องที่วางไว้นี้เป็นเครื่องนำทาง เรื่องที่เขียนจะดำเนินไปในทำนองนี้

ตัวอย่างที่ 2

ปัจจัยสำคัญในการจัดสวน

การจัดสวนให้ได้ผลดีมีปัจจัยสำคัญหรือข้อควรพิจารณาคำนึงหลายประการ ได้แก่ การรู้จักดินฟ้าอากาศ ระดับความสูงต่ำของผิวดิน ลักษณะของดิน และการเลือกชนิดของพันธุ์ไม้มาปลูก ดังจะกล่าวถึงรายละเอียดของแต่ละเรื่องให้เป็นไปตามลำดับต่อไป

ปัจจัยสำคัญประการแรกในการจัดสวนให้ได้ผลดีคือการรู้จักดินฟ้าอากาศ ได้แก่การรู้จักสิ่งแวดล้อมบางอย่างที่มีอิทธิพลต่อต้นไม้ คือ อุณหภูมิ น้ำฝน และแสงแดด

อุณหภูมิในที่นี้ ก็คือ ความร้อนหนาวของอากาศ ในทำเลที่จะเลือกทำสวน ซึ่งมีอิทธิพลต่อพืชพันธุ์ที่จะนำมาปลูก หากอุณหภูมิพอเหมาะกัชนิดของพืช พืชจะเจริญเติบโตได้ดี

ต่อมาคือน้ำฝน ซึ่งเป็นน้ำตามธรรมชาติ ที่ช่วยหล่อเลี้ยงต้นไม้ให้เจริญเติบโตดีกว่าน้ำอย่างอื่น พืชบางชนิดต้องการน้ำมาก เช่น พืชคลุมดิน หรือไม้ดอกหรือไม้พุ่มบางอย่าง ถ้าทำเลที่จัดสวนนั้นขาดน้ำฝน ก็ควรจัดหาน้ำจากแหล่งอื่น เช่น น้ำจากสระ บ่อ หรือน้ำประปา เอาไว้ให้

สังเขปความคิดตามโครงเรื่อง

คำนำ กล่าวถึงความคิดสำคัญหรือขอบข่ายของเรื่องทั้งหมด

อภิปรายปัจจัยข้อแรก คือ “ดินฟ้าอากาศ”

ประเด็นย่อย 1 ของปัจจัยข้อแรก “อุณหภูมิ”

ประเด็นย่อย 2 ของปัจจัยข้อแรก “น้ำฝน”

เพียงพอ

อีกข้อหนึ่งคือแสงแดด ซึ่งนอกจากช่วยให้พืชปรุงอาหารได้แล้ว ยังมีผลต่อการจัดสวนอีก คือ ช่วยทำให้บรรยากาศภายในสวนแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ถ้าแสงสว่างเข้ามา จะทำให้สวนดูโล่งโล่งไกลออกไป และถ้าแสงสว่างเข้าน้อย จะทำให้บรรยากาศดูมืดทึบ บางทีทำให้รู้สึกอึดอัดใจ สวนที่มีแสงแดดส่องผ่านแต่พอดีจะทำให้เกิดความรู้สึกสดชื่น ไม่แห้งแล้งหรืออึดอัดจนเกินไป

ปัจจัยสำคัญประการที่สองในการจัดสวนให้ได้ผลดี คือศึกษาระดับของพื้นผิวดิน เพราะลักษณะสูงต่ำของดินย่อมมีอิทธิพลต่อการทำสวนด้วย ในเมื่อน้ำไหลไปตามจุดศูนย์กลางของโลก ดังนั้นทิศทางการไหลของน้ำบนดินหรือใต้ดิน อาจจะเป็นคุณหรือโทษก็ได้ พื้นดินจะอยู่คงที่หรือถูกน้ำพัดพาไป ก็ขึ้นอยู่กับการไหลของน้ำ ดังนั้นพื้นที่ซึ่งลาดเอียงมากกว่า 30 องศา ควรสร้างเขื่อนกั้นผิวดินเอาไว้ ไม่ให้น้ำพัดพาดินไป

ปัจจัยสำคัญประการที่สามในการจัดสวนให้ได้ผลดี คือควรรู้จักลักษณะของดิน ว่าดินมีอยู่ที่ชนิด แต่ละชนิดมีลักษณะอย่างไร และมีผลต่อดินไม้อย่างไร กับยังต้องรู้จักส่วนผสมของดินที่จะทำให้ดินไม้เจริญเติบโตได้ผลดี

ดินโดยทั่วไปมีอยู่สามชนิด คือดินเหนียว ดินร่วน และดินทราย ดินเหนียวมีเนื้อละเอียดที่สุด และมีคุณสมบัติในการระบายน้ำได้เร็วที่สุด ถ้าน้ำท่วมนาน ๆ รากต้นไม้ที่ปลูกด้วยดินชนิดนี้จะเน่าได้ง่าย ดินร่วนมีเนื้อหยาบละเอียดปานกลางและระบายน้ำได้ดี ส่วนดินทรายมีเนื้อหยาบที่สุด และระบายน้ำได้เร็วที่สุด ต้นไม้มักชอบดินร่วน เพราะน้ำระบายได้ดีและไม่ระเหยเร็วจนเกินไป ต้นไม้จึงสามารถดูดน้ำให้หล่อรากอยู่ได้นานเต็มที่ แต่เวลาเดียวกันก็ไม่ถึงกับทำ

ประเด็นย่อย 3 ของปัจจัยข้อแรก
“แสงแดด”

อภิปรายปัจจัยข้อที่สองคือ
“ระดับความสูงต่ำของผิวดิน”

อภิปรายปัจจัยข้อที่สาม คือ
“ลักษณะของดิน”

ประเด็นย่อย 1 ของปัจจัยข้อที่สาม “ชนิดของดิน”

ประเด็นย่อย 2 ของปัจจัยข้อที่

ให้ต้นไม้อายุแรกนำมาเหมือนอย่างดินเหนียว

สำหรับส่วนผสมของดินที่ให้ผลดีต่อต้นไม้ ควรประกอบด้วยธาตุอาหารต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อพืช เช่น ไนโตรเจน โปแตสเซียม และฟอสฟอรัส เป็นต้น ธาตุอาหารเหล่านี้จะอยู่ในมูลสัตว์ ซากพืชหรือซากสัตว์ที่เปื่อย ฯลฯ ดังนั้นการทำสวนต้นไม้ ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ผสมลงไปดินมาก ๆ เพื่อเป็นอาหารของต้นไม้ที่จะปลูกต่อไป

ปัจจัยประการสุดท้ายในการจัดสวนให้ได้ผลดีคือการเลือกชนิดของพันธุ์ไม้ที่จะนำแต่งสวน โดยมากมักจะแบ่งอย่างสะดวกออกเป็น 3 ชนิด คือ

ชนิดแรก เป็นพวกพันธุ์พื้นเมืองคือเป็นต้นไม้ที่อยู่ในที่นั้น ๆ แล้ว เพราะมันงอกขึ้นมาเองตามธรรมชาติ เมื่อจะจัดสวนในบริเวณนั้น ก็ใช้ต้นไม้ในทำเลเดิมประกอบจัดให้งดงามก็จะช่วยให้ทุ่นเวลาและทรัพย์ในการบำรุงรักษา

ชนิดที่สอง เป็นพวกพันธุ์ไม้ประดับ ซึ่งอาจปลูกเพื่อแก้ปัญหาด้านประโยชน์ใช้สอย เช่น ใช้เป็นแนวกันลมหรือใช้เป็นพืชคลุมดิน เป็นต้น หรือบางทีอาจปลูกเพื่อให้เกิดความงามโดยเฉพาะ อย่างเช่นไม้ดอก ไม้พุ่ม ฯลฯ ซึ่งมีรูปร่างและขนาดต่าง ๆ กัน ไม้ประดับจะช่วยให้เกิดความรู้สึกสมดุล กลมกลืน สบายตาและสบายใจ

ชนิดที่สาม เป็นพวกพันธุ์ไม้ทางเกษตรกรรม เช่น พืชไร่ พืชสวน ซึ่งแต่ละชนิดย่อมจะมีคุณประโยชน์และความสวยงามในตัว

พันธุ์ไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้สามารถนำมาตกแต่งสวนให้สวยงามได้ทั้งสิ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การบำรุงรักษาและการเอาใจใส่ดูแลเป็นสำคัญ

ปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วทั้ง 4 ประการ จำเป็นต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนเสียก่อนที่จะลงมือวางแผนสวนให้แน่นอน

สาม “ส่วนผสมของดิน”

อภิปรายปัจจัยข้อที่สี่ คือ “การเลือกชนิดของพันธุ์ไม้”

ประเด็นย่อย 1 ของปัจจัยข้อที่สี่ “พันธุ์ไม้พื้นเมือง”

ประเด็นย่อย 2 ของปัจจัยข้อที่สี่ “พันธุ์ไม้ประดับ”

ประเด็นย่อย 3 ของปัจจัยข้อที่สี่ “พันธุ์ไม้ทางเกษตรกรรม”

สรุป ทั้งข้อคิดเป็นข้อเตือนใจสั้น ๆ

เพื่อให้ส่วนสวยงามตามที่คาดคิดไว้ กับยังเป็นการทวนเวลา

และทวนทรัพย์โดยไม่จำเป็นต้องลองคิดลองถูกอีกด้วย

จะเห็นว่าสำนวนที่สองนี้อ่านได้เข้าใจง่ายกว่าสำนวนแรก เพราะใช้โครงเรื่องที่ถูกต้องเป็นเครื่องนำทาง จึงไม่พุดอกนอกขอบข่ายของเรื่อง และมีเนื้อหาที่พอเหมาะพอดี ไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป และที่สำคัญก็คือลำดับความคิดได้ราบรื่น อ่านแล้วไม่ขัดหู การเตรียมโครงเรื่องให้ถูกต้องก่อนลงมือเขียนจริง ๆ จึงมีประโยชน์ดังกล่าว

ประโยชน์ของโครงเรื่อง

การวางโครงเรื่องก่อนลงมือเขียนมีประโยชน์หลายประการ คือ

1. **ช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีที่จะนำเสนอเนื้อหา** กล่าวคือ ช่วยให้เราทราบจุดมุ่งหมายในการเขียน รู้จักกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา สามารถกำหนดความคิดหลักและความคิดสนับสนุนของเนื้อหาได้ชัดเจน และช่วยในการตัดสินใจที่จะลำดับความคิดที่จะกล่าวก่อนหรือหลังอย่างไร รวมทั้งช่วยให้เห็นแนวทางการเรียบเรียงความคิด ว่าควรจะใช้แบบใด เช่น เรียบเรียงตามวันเวลา ตามเนื้อที่ หรือตามเหตุผล เป็นต้น

2. **ช่วยให้ตัดสินใจในการเตรียมเนื้อหาได้อย่างเพียงพอ** เมื่อบรรจุหัวข้อต่าง ๆ ลงในโครงเรื่อง ทำให้เราทราบว่าต้องการเนื้อหาอะไรบ้าง และมีเนื้อหาในประเด็นหรือหัวข้อใดที่เรายังไม่รู้ดีพอหรือยังหารายละเอียดไม่ได้ เราก็สามารถเตรียมความรู้เหล่านี้เพิ่มเติมได้อีกจนเพียงพอ

3. **ช่วยในการวางสัดส่วนของเรื่องได้เหมาะสม** โครงเรื่องช่วยบอกให้ทราบว่าควรพูดในประเด็นอะไรบ้าง มีประเด็นใดที่ไม่ควรพูดนั้น ควรนำความคิดหรือรายละเอียดมาสนับสนุนมากน้อยแค่ไหน จึงจะพอเหมาะกับความยาว ซึ่งจะช่วยให้สัดส่วนของเรื่องงดงามตา

4. **ช่วยให้เขียนเรื่องอย่างมีเหตุผล** คือมองเห็นความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ของเนื้อหาจากโครงเรื่องได้ชัดเจน ว่ามีประเด็นหรือหัวข้อใดเกี่ยวข้องกันบ้าง และจะโยงสัมพันธ์ความคิดของประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ได้อย่างไร จึงจะทำให้เนื้อหามีน้ำหนักและสมเหตุสมผล

แบบของโครงเรื่อง

การสังเขปโครงเรื่องอาจทำได้หลายแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายและโอกาสที่จะใช้ กล่าวคือ

1. **โครงเรื่องแบบไม่มีพิธีรีตอง** โครงเรื่องแบบนี้เขียนอย่างคร่าว ๆ โดยสังเขปด้วยคำหรือวลีอย่างหยาบ ๆ เพื่อวางแผนเรื่องที่สั้น ๆ หรือเรื่องที่ต้องพูดต้องเขียนอย่างทันควันในเวลาอันจำกัด ตัวอย่างเช่น สังเขปโครงเรื่องเพื่อเตรียมตอบคำถามหรือข้อสอบในเวลาสอบไล่หรือถูกเชิญให้กล่าวในเวลาอันกระชั้นชิด ก็สังเขปโครงเรื่องคำกล่าวอย่างลวก ๆ นี้ก็จะไร้อรรถรสขยี้กลงไป โดยไม่ต้องคำนึงถึงระเบียบแบบแผนใด ๆ เพียงแต่ต้องการให้เรื่องที่จะกล่าวเรียงลำดับกันไม่สับสนเท่านั้น

2. **โครงเรื่องแบบย่อหน้า** โครงเรื่องแบบนี้ประกอบด้วยกลุ่มประโยคหลายประโยครวมกันในรูปของย่อหน้า โดยไม่ต้องแยกเป็นหัวข้อลงในบรรทัดใหม่ แต่กล่าวถึงประเด็นทุกประเด็นปนกันไป ในย่อหน้าเดียวกัน เนื่องจากโครงเรื่องแบบนี้ไม่แยกประเด็นความคิดของเนื้อหาออกอย่างชัดเจน จึงไม่เป็นที่นิยมกันโดยทั่วไป

3. **โครงเรื่องแบบประโยค** โครงเรื่องแบบนี้เขียนด้วยข้อความซึ่งเป็นประโยคที่สมบูรณ์และชัดเจน มีเลขหรืออักษรย่อกำกับประโยคทุกประโยคที่เป็นประเด็นของเรื่องนั้น โครงเรื่องแบบนี้เหมาะสำหรับผู้เริ่มหัดเขียน เพราะช่วยผู้เริ่มต้นเขียนได้มาก กล่าวคือ เป็นโครงเรื่องที่บอกขอบข่ายและรายละเอียดของแต่ละหัวข้อหรือแต่ละประเด็นไว้ครบถ้วน ง่ายต่อการนำไปเขียนขยายเป็นย่อหน้าหรือเนื้อความ

4. **โครงเรื่องแบบหัวข้อ** โครงเรื่องแบบนี้เขียนด้วยคำวลีสั้น ๆ หรืออนุประโยคที่ไม่ได้ความครบถ้วนในตัวเอง และมีตัวเลขหรืออักษรย่อกำกับประเด็นทุกประเด็นที่สังเขปด้วยคำวลีหรืออนุประโยคนั้น ๆ

โครงเรื่องที่ควรฝึกฝนในที่นี้เป็นพิเศษ คือแบบที่ 3 กับแบบที่ 4 เพราะเป็นโครงเรื่องที่สังเขปได้อย่างมีระเบียบแบบแผน นำไปขยายเป็นเนื้อความได้สะดวกและเป็นที่นิยมใช้กันมาก

ตัวอย่างโครงเรื่องแบบหัวข้อและแบบประโยค

โครงเรื่องแบบหัวข้อ	โครงเรื่องแบบประโยค
หลักการเรียนที่ดี	หลักการเรียนที่ดี
ประโยคกล่าวนำ การเรียนที่ให้ผลดีควรรู้จักเตรียมตัวและอ่านหนังสือเป็น	ประโยคกล่าวนำ วิธีเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพควรรู้จักการเตรียมตัวและอ่านหนังสือเป็น
1. ขั้นเตรียมตัว	1. การเตรียมตัวและปฏิบัติตนเองเพื่อเรียนให้ได้ผลดี
ก. เวลา	ก. ท่านจงแบ่งเวลาสำหรับศึกษาไว้เป็นสัดส่วน
ข. สถานที่	ข. ท่านจงหาสถานที่ที่เหมาะสมในการศึกษา

ค. สมาธิ

ง. งานประจำ

ค. ท่านจงทำใจให้มีสมาธิ

ง. ท่านจงทำงานประจำที่กำหนดไว้ให้เสร็จ

2. ชั้นอ่านหนังสือ

ก. สำนวน

ข. จับใจความ

ค. ดูรายละเอียด

ง. ทบทวน

2. การอ่านหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ

ก. ท่านจงอ่านสำนวนเรื่องส่วนรวมอย่างคร่าว ๆ

ข. ท่านจงจับใจความสำคัญของเรื่อง

ค. ท่านจงศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับใจความสำคัญ

ง. ท่านจงทบทวนเรื่องที่อ่านเพื่อทดสอบความเข้าใจ

ลำดับขั้นในการเขียนโครงเรื่อง

การเขียนโครงเรื่องให้ได้ผลดีและเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ใช้วิธีการเดียวกับการจัดระเบียบความคิดดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 นั่นเอง กล่าวคือ ต้องประมวลความคิด เลือกสรรความคิด จัดหมวดหมู่หรือแยกประเภทความคิด จัดลำดับความคิด และเขียนโครงเรื่องตามลำดับ

1. การประมวลความคิด

สมมติว่า เราต้องการเขียนความเรียงให้มีความยาวให้มีความยาวไม่เกิน 5 หน้ากระดาษเขียนรายงาน หรือเป็นเรื่องที่พูดซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 20 นาที และตกลงใจเลือกเรื่อง “สาเหตุที่นักศึกษาเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย” ขั้นแรกที่สุดในการเขียนโครงเรื่อง คือนึกถึงเหตุผลต่าง ๆ ที่ต้องเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย ว่ามีอะไรบ้าง ให้ประมวลหรือรวบรวมความคิดเกี่ยวกับสาเหตุต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุด แล้วบันทึกเป็นข้อความสั้น ๆ ในรูปของคำ วลี หรือประโยคก็ได้ สมมติว่ารวบรวมความคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ทั้งหมด 4 รายการดังนี้

- 1) พ่อแม่ต้องการให้ข้าพเจ้ามาเรียน
- 2) พ่อแม่คิดว่าการศึกษาในมหาวิทยาลัยทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบ
- 3) เพื่อแสวงหาความรู้
- 4) ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้โลกและชีวิตให้กว้างขวางขึ้น

และสมมติว่าท่านไม่สามารถคิดหาเหตุผลเกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้อีกด้วยตนเอง ทั้งที่รู้ว่ารายการความคิดทั้ง 4 หัวข้อนี้ เป็นเนื้อหาที่น้อยเกินไปที่จะเขียนให้เหมาะสม

กับความยาว 5 หน้าได้ ตอนนี้จะทำอะไร ทางออกที่ดีก็คือควรเอาความคิดทั้งหมดไปผนวกและแลกเปลี่ยนกับความคิดของเพื่อน ๆ ซึ่งอาจได้รายการความคิดในการเขียนโครงเรื่องเพิ่มขึ้นอีกครั้งนี้

- 5) มีโอกาสได้พบปะกับบุคคลหลายคน
- 6) ไม่ต้องรับราชการทหาร
- 7) ระยะ 4 ปีในมหาวิทยาลัย เป็นช่วงสำคัญที่สุดในชีวิตของข้าพเจ้า
- 8) เพื่อต้องการหาเงินได้มากในขณะที่มีชีวิตอยู่ (เรียนจบชั้นสูง ๆ มีโอกาสหางานทำได้ง่ายและได้ค่าตอบแทนสูง)
- 9) เพื่อให้ได้ข้อมูลและความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น
- 10) มีโอกาสเลือกคู่ครองได้ง่าย
- 11) เพื่อเรียนวิชาชีพชั้นสูง
- 12) เพื่อสนุกกับกิจกรรมนอกหลักสูตร
- 13) เพื่อช่วยยกฐานะหรือตำแหน่งในทางราชการ
- 14) เพื่อหาช่องทางในการทำงาน เมื่อมีโอกาส
- 15) เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อในระดับที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี (บัณฑิตวิทยาลัย)
- 16) นักศึกษาหลายคนมีรถยนต์ส่วนตัวใช้ ทั้งที่เป็นรถสั่งมาจากญี่ปุ่นและตะวันตก
- 17) ช่วยให้ประสบความสำเร็จในทางสังคมธุรกิจในอนาคต
- 18) เชื่อว่าเข้ามาเรียนแล้วจะมีงานทำควบคู่กันไปด้วย (ช่วยตัวเอง)
- 19) ไม่สามารถตกลงใจเกี่ยวกับการเลือกวิชาชีพชั้นสูง จึงเรียนเอาวุฒิปริญญาตรีไว้ก่อน
- 20) เพื่อฐานะทางสังคมตามที่พ่อแม่ต้องการ
- 21) เพื่อหาทุน

2. การจัดสรรความคิด

รายการความคิดที่ประมวลมาได้ทั้งหมดในข้อ 1. มีทั้งหมด 21 รายการ ต่อมาพิจารณารายการทั้งหมด ว่ามีรายการอะไรบ้างที่สนับสนุนจุดมุ่งหมายและอยู่ในขอบข่ายของหัวข้อเรื่องหรือไม่ หรือมีรายการใดบ้างที่ไม่สนับสนุนจุดมุ่งหมายและอยู่นอกขอบข่ายของหัวข้อเรื่อง จะเห็นว่ารายการที่ 7) “ระยะ 4 ปี ในมหาวิทยาลัยเป็นช่วงสำคัญที่สุดในชีวิตของข้าพเจ้า” ไม่ได้สนับสนุนจุดมุ่งหมายของเรื่อง เช่นเดียวกับรายการที่ 16) “นักศึกษาหลายคนมีรถยนต์ส่วนตัวใช้ ทั้งที่เป็นรถสั่งมาจากญี่ปุ่นและตะวันตก” ซึ่งไม่สนับสนุนความคิดของเรื่องเช่นเดียวกัน ดังนั้น

รายการความคิดที่จะนำมาใช้เป็นโครงเรื่องจึงเหลืออยู่เพียง 19 รายการเท่านั้น (ตัดรายการที่ 7 กับ 16 ทิ้งไป)

3. การจัดหมวดหมู่หรือแยกประเภทความคิด

ขั้นนี้ได้แก่นำเอารายการความคิด 19 รายการ ที่สนับสนุนจุดมุ่งหมายและอยู่ในขอบข่ายของหัวเรื่อง มาแยกหมวดหมู่หรือแยกประเภทเสียใหม่ ให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับรายการใดที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันได้ ก็นำมาจัดไว้ในพวกเดียวกัน

เมื่อพิจารณารายการทั้ง 19 รายการแล้ว จะเห็นได้ว่าแยกออกเป็น 7 กลุ่ม หรือ 7 พวก คือ (ตัวเลขข้างหลังข้อความคือหัวข้อกำกับรายการเดิม ส่วนตัวเลขข้างหน้าคือกลุ่มความคิดหรือประเด็นที่แยกประเภทแล้ว)

1. นักศึกษาหลายคนเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเพราะเป็นความต้องการของพ่อแม่ 1
พ่อแม่คิดว่าการศึกษาในมหาวิทยาลัย จะทำให้ลูกเป็นผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบ 2
เพื่อฐานะทางสังคมที่พ่อแม่ต้องการ 20
2. ช่วยให้หางานทำได้เงินตลอดชีวิต 8
เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นสูงขึ้น 15
3. ได้รับการยกเว้นไม่ต้องถูกเกณฑ์ทหาร 6
เพื่อยกวิทยฐานะหรือตำแหน่งในทางราชการทหาร 13
4. มีโอกาสได้พบปะสังสรรค์กับบุคคลในระดับต่าง ๆ 5
มีโอกาสดำเลือกคู่ครอง 10
ช่วยให้ประสบความสำเร็จทางด้านสังคมธุรกิจ 17
5. เพื่อสนุกกับกิจกรรมนอกหลักสูตร 12
เพื่อหาทุน 21
6. เพื่อหาช่องทางทำงานเมื่อมีโอกาส 14
เพื่อหางานทำควบคู่ไปกับการเรียน 18
7. เพื่อแสวงหาความรู้ 3
ต้องการเรียนรู้โลกและชีวิตให้กว้างขวางขึ้น 4
เพื่อหาข้อเท็จจริงและความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น 9
เตรียมตัวเป็นนักวิชาชีพชั้นสูง 11

เพราะยังตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกอาชีพอะไร

19

ก่อนที่จะทำอะไรต่อไป ขอให้อ่านรายการที่ได้แยกประเภททั้ง 7 กลุ่มอย่างช้า ๆ เพื่อพิจารณาทบทวนและถามตัวเองอีกครั้งหนึ่งว่า ทุกประเด็นและทุกรายการสนับสนุนจุดมุ่งหมาย และอยู่ในขอบข่ายของหัวข้อเรื่องหรือไม่ เมื่ออ่านแล้ว สมมติว่าทุกประเด็นและทุกรายการสนับสนุนและอยู่ในขอบข่ายของหัวข้อเรื่อง

ขั้นต่อมาให้คิดหาถ้อยคำมาตั้งเป็นหัวข้อประเด็นใหญ่ในแต่ละกลุ่ม (ทั้ง 7 ประเด็น) โดยพิจารณาจากรายการที่อยู่ในแต่ละกลุ่มนั้น ว่าควรจะต้องตั้งหัวข้อประเด็นอย่างไร บางประเด็นอาจหาถ้อยคำมาตั้งใหม่ แต่สำหรับบางประเด็นถ้ามีรายการบางรายการในกลุ่มนั้นมีความหมายครอบคลุมใจความรายการในประเด็นได้หมด ก็เอารายการนั้นมาตั้งเป็นหัวข้อประเด็นได้เลย กล่าวคือ

ประเด็นที่ 1 เมื่ออ่านรายการที่ประกอบอยู่ในกลุ่มนี้ทั้ง 3 รายการ จะเห็นว่าที่นักศึกษาเข้ามาเรียนต่อในมหาวิทยาลัย ก็เพราะพ่อแม่เป็นเหตุให้เข้ามาเรียน จึงนำเอารายการแรกในกลุ่ม มาตั้งเป็นหัวข้อประเด็นว่า เพราะอิทธิพลของพ่อแม่ หรือความต้องการของพ่อแม่ ในประเด็นแรกนี้จึงประกอบด้วยหัวข้อประเด็น (ความคิดหลัก) กับส่วนประกอบของประเด็น (ความคิดรอง) ดังนี้

1. อิทธิพลหรือความต้องการของพ่อแม่ (หัวข้อประเด็นหรือความคิดหลัก)
 - ต้องการให้ผู้ใหญ่รับผิดชอบ (ความคิดรองหรือสนับสนุน)
 - ต้องการให้มีฐานะดีในทางสังคม (ความคิดรองหรือสนับสนุน)

ต่อมาพิจารณาประเด็นที่ 2 เมื่ออ่านรายการที่อยู่ในกลุ่มแล้ว จะเห็นว่าที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเพราะเกี่ยวกับผลตอบแทนที่ได้รับ จึงเขียนหัวข้อประเด็นเสียใหม่ซึ่งประกอบด้วยความคิดรองที่ได้ปรับปรุงแล้วดังนี้

2. ผลตอบแทนที่ได้รับ (หัวข้อประเด็น)
 - มีตำแหน่งงานดี (เพราะเรียนจบชั้นสูง)(ความคิดสนับสนุน)
 - ได้รับค่าตอบแทนสูง (ความคิดสนับสนุน)

ในประเด็นต่อไป ก็ขอให้พิจารณาเช่นเดียวกับประเด็นที่ 1 และ 2 แล้วเขียนหัวข้อประเด็นเสียใหม่ ประกอบกับความคิดรองหรือความคิดสนับสนุน ซึ่งเมื่อจัดแล้วจะได้ทำนองนี้

3. ด้านการรับราชการทหาร (หัวข้อประเด็น)
 - มีเกียรติประวัติที่ได้เรียน ร.ค. (ความคิดสนับสนุน)
 - เลื่อนตำแหน่งทางอาชีพสูงขึ้น (ความคิดสนับสนุน)
4. มีโอกาสพบปะบุคคลต่าง ๆ (หัวข้อประเด็น)

- ได้เลือกคู่แต่งงาน (ความคิดสนับสนุน)
- ก้าวหน้าทางด้านสังคมธุรกิจ (ความคิดสนับสนุน)
- 5. เพื่อความสนุก (หัวข้อประเด็น)
 - ได้รวมกลุ่มนันทนาการทั้งการเล่นและการเรียน (ความคิดสนับสนุน)
 - ได้ทำกิจกรรมนอกหลักสูตร (ความคิดสนับสนุน)
- 6. เพื่อมีโอกาสได้ทำงาน (หัวข้อประเด็น)
 - ประหยัดเงินพ่อแม่ (เพราะช่วยตัวเองได้) (ความคิดสนับสนุน)
 - วางแผนหางานทำในอนาคต (ความคิดสนับสนุน)
- 7. เพื่อแสวงหาความรู้ (หัวข้อประเด็น)
 - ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต (ความคิดสนับสนุน)
 - ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพชั้นสูง (ความคิดสนับสนุน)

4. การจัดลำดับความคิด

ต่อไปมาพิจารณาว่าจะเรียงเรียงประเด็นอย่างไร จึงจะทำให้ความคิดของเรื่องเป็นไปอย่างราบรื่น คือควรจะพูดถึงประเด็นใดก่อนหรือหรือประเด็นใดทีหลัง จึงจะทำให้ความคิดของเรื่องลำดับกันดีและเป็นเหตุเป็นผลกัน

จากการแยกประเภทหรือการจัดหมวดหมู่รายการความคิดออกเป็น 7 ประเด็นนั้น จะเห็นว่ายังไม่ได้จัดลำดับประเด็นว่าจะพูดอะไรก่อนหลัง ขอให้อ่านดูประเด็นทั้ง 7 ข้อเสียใหม่ แล้วคิดดูซ้ำ ๆ จะเห็นว่า สาเหตุของการเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้ง 7 ประเด็นนี้มีทั้งสาเหตุที่ควรกล่าวก่อน และสาเหตุที่ควรกล่าวทีหลัง คือสาเหตุบางสาเหตุอาจเป็นผลของอีกสาเหตุหนึ่ง เช่น “จะต้องมีความรู้” เสียก่อน (ประเด็นที่ 7) จึง “จะได้รับผลตอบแทนดี” (ประเด็นที่ 2) จึงควรกล่าวถึงประเด็นการแสวงหาความรู้ก่อน ฯลฯ ดังนั้นประเด็นทั้งหมดถ้าจัดลำดับเสียใหม่ให้เป็นเหตุเป็นผลกัน ก็ควรจะได้ดังนี้

1. เพื่อแสวงหาความรู้
 - ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต
 - ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพชั้นสูง
2. มีโอกาสพบปะบุคคลต่าง ๆ
 - ได้เลือกคู่แต่งงาน
 - ก้าวหน้าทางด้านสังคมธุรกิจ

3. เพื่อความสนุกสนาน
 - ได้รวมกลุ่มนัดทานการทั้งการเล่นและการเรียน
 - ได้ทำกิจกรรมนอกหลักสูตร
4. เพื่อมีโอกาสได้ทำงาน
 - ประหยัดเงินพ่อแม่ (หางานทำในขณะที่ศึกษา)
 - วางแผนหางานทำในอนาคต
5. ผลตอบแทนที่ได้รับ
 - มีตำแหน่งงานที่ดี
 - ได้รับค่าตอบแทนสูง
6. ความต้องการของพ่อแม่
 - ให้เป็นผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบ
 - ให้มีฐานะดีในทางสังคม
7. ด้านรับราชการทหาร
 - มีเกียรติประวัติดี
 - เลื่อนตำแหน่งทางอาชีพสูงขึ้น

เมื่อจัดลำดับความคิดเสร็จแล้ว ก็ให้เขียนประโยคกล่าวนำ ขมวดขอบข่ายเนื้อหาของเรื่องทั้งหมด ซึ่งอาจจะเขียนได้ในทำนองนี้ “นักศึกษาเข้ามาเรียนต่อในมหาวิทยาลัยด้วยเหตุผลที่สำคัญและแตกต่างกันหลายประการ” หรืออาจเขียนว่า “นักศึกษาเข้ามาเรียนต่อในมหาวิทยาลัยด้วยแรงจูงใจอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน บางคนมีเหตุผลที่คลุมเครือ แต่บางคนมีเหตุผลที่ชัดเจน” หรือถ้าจะให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ก็อาจเขียนแยกประเด็นความคิดในประโยคกล่าวนำออกเป็นส่วน ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทแรกว่า “นักศึกษาเข้ามาเรียนต่อในมหาวิทยาลัย เพราะสาเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน กล่าวคือ บ้างเพื่อแสวงหาความรู้ บ้างเพื่อพบปะบุคคล บ้างเพื่อหาความสนุก บ้างเพื่อหาโอกาสทำงาน บ้างเพื่อหวังผลตอบแทนเมื่อจบไปทำงาน บ้างเพื่อความต้องการของพ่อแม่ และบ้างเพื่อประโยชน์ด้านการรับราชการทหาร”

5. การเขียนตัวโครงเรื่อง

เมื่อจัดลำดับประเด็นและเขียนประโยคกล่าวนำเรียบร้อยแล้ว ต่อมาก็เขียนเป็นตัวโครงเรื่องจริง ๆ คือใส่ตัวเลขหรืออักษรย่อกำกับหัวข้อให้ถูกต้อง ขึ้นเขียนโครงเรื่องจะต้องเอาใจใส่กับ

การใช้ถ้อยคำเป็นพิเศษ สมมติว่าเขียนเป็น โครงเรื่องแบบหัวข้อกับ โครงเรื่องแบบประโยคก็จะได้ ทำนองข้างล่างนี้

โครงเรื่องแบบหัวข้อ

สาเหตุที่นักศึกษาเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย
ประโยคกล่าวนำ นักศึกษามาเรียนต่อใน
มหาวิทยาลัยด้วยเหตุผลที่สำคัญและแตกต่างกัน
ออกไปหลายประการ

1. ความรู้
 - ก. ความรู้วิชาพื้นฐาน
 - ข. ความรู้วิชาชีพชั้นสูง
2. บุคคล
 - ก. คู่แต่งงาน
 - ข. สังคมธุรกิจ
3. ความสนุก
 - ก. นันทนาการ
 - ข. กิจกรรมนอกหลักสูตร
4. การทำงาน
 - ก. การทำงานในขณะที่เรียน
 - ข. การวางแผนหางานในอนาคต
5. ผลตอบแทน
 - ก. ตำแหน่งดี
 - ข. เงินเดือนดี
6. ความต้องการของพ่อแม่
 - ก. ความรับผิดชอบ
 - ข. ฐานะทางสังคม
7. การรับราชการทหาร

โครงเรื่องแบบประโยค

สาเหตุที่นักศึกษาเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย
ประโยคกล่าวนำ นักศึกษามาเรียนต่อใน
มหาวิทยาลัยด้วยแรงจูงใจอย่างใดอย่างหนึ่งหรือ
หลายอย่างรวมกัน บางคนมีเหตุผลที่คลุมเครือ
แต่บางคนมีเหตุผลที่ชัดเจน

1. นักศึกษาบางคนเข้ามาเพื่อแสวงหาความรู้
 - ก. มหาวิทยาลัยให้ความรู้วิชาพื้นฐานใน
การดำรงชีวิต
 - ข. มหาวิทยาลัยให้ความรู้ทางวิชาชีพชั้นสูง
2. นักศึกษาบางคนเข้ามาเพื่อพบปะบุคคลต่าง ๆ
 - ก. บุคคลที่จะเป็นคู่ชีวิตแต่งงาน
 - ข. บุคคลที่อยู่ในสังคมธุรกิจ
3. นักศึกษาบางคนเข้ามาเพื่อแสวงหาความ
สนุกสนาน
 - ก. การร่วมนันทนาการทั้งในเวลาเล่นและ
เวลาเรียน
 - ข. การร่วมจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร
4. นักศึกษาบางคนเข้ามาเพื่อหาโอกาสทำงาน
 - ก. การหางานทำในขณะที่เรียนอยู่
 - ข. การวางแผนหางานทำในอนาคต
5. นักศึกษาบางคนเข้ามาเพื่อหวังผลตอบแทน
เมื่อเรียนจบไปแล้ว
 - ก. ความก้าวหน้าที่จะได้รับตำแหน่งการ

- ก. เกียรติประวัติ
- ข. ตำแหน่งก้าวหน้า

งานดี

- ข. ความคุ้มค่าที่จะได้รับเงินเดือนสูง
6. นักศึกษาบางคนเข้ามาเพื่อความต้องการของพ่อแม่
- ก. พ่อแม่ต้องการให้ลูกเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบ
 - ข. พ่อแม่ต้องการให้ลูกมีฐานะดีในทางสังคม
7. นักศึกษาชายบางคนเข้ามาเพื่อประโยชน์ในการรับราชการทหาร
- ก. การเรียนวิชารักษาดินแดนช่วยให้มีเกียรติประวัติ
 - ข. การเรียนจบปริญญา อาจช่วยในการเลื่อนวิทยฐานะทางตำแหน่งทหารให้สูงขึ้น

การเขียนโครงเรื่องทั้งสองแบบนี้ โครงเรื่องแบบประโยคให้รายละเอียดที่ชัดเจนกว่า เพราะประเด็นที่เขียนด้วยประโยคสมบูรณ์ ย่อมอมความได้มากกว่า และพร้อมที่จะขยายตามได้ทันที ข้อคำนึงในการเขียนโครงเรื่องแบบประโยค ควรใช้ประโยคสั้น ๆ มีความหมายรัดกุมและเจาะจงลงไปอย่างชัดเจน ส่วนโครงเรื่องแบบหัวข้อควรใช้ถ้อยคำให้ขนานเป็นแนวเดียวกันโดยตลอด คือถ้าหัวข้อแรกขึ้นต้นด้วยคำนามหรือคำกริยา หัวข้อต่อไปก็ควรขึ้นต้นด้วยคำนามหรือคำกริยาด้วย

หลักในการเขียนโครงเรื่อง

เมื่อได้เข้าใจลำดับขั้นในการเสนอโครงเรื่องแล้ว ต่อไปขอกล่าวถึงหลักในการเขียนโครงเรื่องแบบหัวข้อและแบบประโยคโดยละเอียด ว่าควรจะทำอย่างไรบ้าง ดังนี้

1. เขียนหัวข้อเรื่องลงกลางหน้ากระดาษในบรรทัดแรก บรรทัดถัดมาให้เขียนประโยคกล่าวนำ จำกัดขอบข่ายเนื้อหาของหัวข้อเรื่องให้ชัดเจน เสร็จแล้วจึงเขียนประเด็นต่าง ๆ ที่นำมาประกอบเป็นโครงเรื่องตามลำดับ ดังตัวอย่างข้างล่าง (ขอให้ดูโครงเรื่อง เรื่อง “สาเหตุที่นักศึกษา

เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย” ประกอบอีกครั้งหนึ่ง จะเห็นการวางรูปแบบของโครงเรื่องได้ชัดเจน
ขึ้น)

(หัวข้อเรื่อง).....

ประโยคกล่าวนำ.....

1.

ก.

ข.

2.

ก.

ข.

ค.

1)

2)

ก)

ข) ฯลฯ

2. แบ่งระดับของหัวข้อในโครงเรื่องให้ถูกต้อง คือหัวข้อที่มีความสำคัญเท่ากันให้เขียนระดับตรงกัน ส่วนหัวข้อที่มีความสำคัญรองลงไปหรือหัวข้อที่สนับสนุนหัวข้ออื่น ให้เขียนย่อว่าเข้าไปทางขวามือชนิดหนึ่ง ดังตัวอย่างข้างบน จะเห็นว่าหัวข้อ 1. กับ 2. เป็นประเด็นที่มีความสำคัญเท่ากันจึงเขียนในระดับเดียวกัน ส่วนข้อที่เป็นอักษรย่อ ก. ข. ฯลฯ เป็นหัวข้อย่อในข้อ 1. และ 2. เขียนย่อว่าเข้ามาทางขวามากกว่า ข้อ 1. และ 2. และต่อมาถ้ามีหัวข้อย่อในหัวข้อที่กำกับด้วยอักษรย่อ ซึ่งเขียนกำกับด้วยตัวเลขที่มีวงเล็บข้างเดียว ก็เขียนว่าเข้าไปทางขวามือชนิดหนึ่ง หรือถ้ามีหัวข้อย่อลงไปอีกก็กำกับด้วยอักษรย่อที่มีวงเล็บข้างเดียว เขียนให้ย่อลึกเข้าไปตามลำดับ

3. เขียนตัวเลขหรืออักษรย่อของหัวข้อแต่ละประเด็นให้มีระเบียบ ถ้าเลือกหัวข้อประเด็นแบบใดก็ให้ใช้แบบนั้นตลอดไป อย่าใช้ปนกันหลาย ๆ แบบ หัวข้อประเด็นในโครงเรื่องอาจใช้แบบตัวเลขผสมกับตัวอักษรย่อสลับกันไป (ดังตัวอย่างคอลัมน์ซ้ายมือข้างล่าง) หรืออาจใช้หัวข้อประเด็นแบบตัวเลขล้วน ๆ โดยใช้เครื่องหมาย . (มหัพภาค) เป็นเครื่องช่วยในการสังเกตประเด็นใหญ่และประเด็นย่อย (ดังตัวอย่างคอลัมน์ขวามือข้างล่าง)

1.	1.
ก.	1.1
ข.	1.2
2.	2.
ก.	2.1
ข.	2.2
1)	2.2.1
2)	2.2.2
ก)	2.2.2.1
ข) ฯลฯ	2.2.2.2 ฯลฯ

4. หัวข้อใดที่แบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย หัวข้อย่อยที่แบ่งออกมานั้นต้องประกอบด้วย 2 หัวข้อเป็นอย่างน้อย เช่น

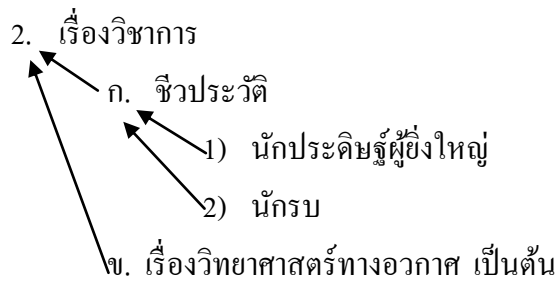
ผิด

1. ชนิดของเนย
 - ก. นุ่ม
2. วิธีทำเนย

ถูก

1. ชนิดของเนย
 - ก. เหลว
 - ข. แข็ง
2. วิธีทำเนย

ถ้าหัวข้อใดมีรายละเอียดที่สนับสนุนเพียงประเด็นเดียว ก็ไม่ต้องแยกออกเป็นหัวข้อย่อย ดังวิธีทำเนยในข้อ 2.

6. โครงเรื่องต้องให้รายละเอียดที่ขยายความคิดสำคัญได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะเรื่องที่มีแนวเรื่องซึ่งอาศัยการอธิบายเป็นพื้นฐาน จำเป็นต้องมีการขยายตัวเรื่องให้ชัดเจนที่สุด ดังนั้นประเด็นต่าง ๆ ในโครงเรื่อง จะต้องมามากพอที่จะนำไปขยายได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีส่วนที่เป็นคำนำและสรุปแสดงลงไป ในโครงเรื่อง ตัวอย่างเช่นเรื่องมหาวิทยาลัยที่ดีควรเป็นอย่างไร

ผิด

ถูก

ประโยคกล่าวนำ

ประโยคกล่าวนำ

1. คำนำ
2. ความเข้าใจผิด
3. อะไรคือสาระสำคัญของมหาวิทยาลัยที่ดี
4. สรุป

1. ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยที่ดี
 - ก. การคิดว่ามหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุด
 - ข. การคิดว่ามหาวิทยาลัยที่ดีต้องมีอาคารใหญ่ ๆ
 - ค. การคิดว่ามหาวิทยาลัยที่ดีต้องมีอัตราส่วนของอาจารย์กับนักศึกษาสมดุลกัน

จะเห็นว่าโครงเรื่องคอลัมน์ซ้ายมือ มีหัวข้อประเด็นน้อยเกินไป ยากที่จะนำมาขยายให้ชัดเจนได้ยากควรมีจำนวนประเด็นมากพอที่จะขยายความได้อย่างคอลัมน์ขวามือ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัยที่ดี
 - ก. กระบวนวิชา
 - ข. ผู้สอน
 - ค. นักศึกษา
 - ง. ห้องเรียน
 - จ. คณะ
 - ฉ. ทำเลที่ตั้ง
 - ช. ตำรา
 - ญ. ค่าเล่าเรียน ฯลฯ

7. ถ้าเรื่องที่ต้องมีส่วนที่เป็นคำนำกับสรุป ในโครงเรื่องก็ควรเขียนเอาไว้ด้วย แต่ให้ถือว่า คำนำกับสรุปเป็นแต่เพียงส่วนประกอบของตัวโครงเรื่องจริง ๆ จึงไม่จำเป็นต้องใช้ตัวเลขกำกับคำนำกับสรุป แต่ให้เขียนหมวดข้อความที่เป็นคำนำกับสรุปไว้สั้น ๆ สำหรับจะนำไปขยายได้ ดังตัวอย่าง

ผิด	ถูก
<p>โครงเรื่อง การสอนวิทยาศาสตร์ที่ได้ผลกว่า โดยใช้โสตทัศนอุปกรณ์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คำนำ 2. ภาพยนตร์ 3. फिल्मสทริปส์ 4. สไลด์ 5. ภาพถ่าย 6. ของจริง 7. เครื่องบันทึกเสียง 8. โทรทัศน์ 9. สรุป 	<p>โครงเรื่อง การสอนวิทยาศาสตร์ที่ได้ผลกว่า โดยใช้โสตทัศนอุปกรณ์</p> <p>คำนำ โสตทัศนอุปกรณ์ มีคุณค่าต่อการ เรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในชั้นเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภาพยนตร์ 2. फिल्मสทริปส์ 3. สไลด์ 4. ภาพถ่าย 5. ของจริง 6. เครื่องบันทึกเสียง 7. โทรทัศน์ <p>สรุป การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในห้องเรียน ช่วยการสอนของครูและช่วย ปรับปรุงโครงการสอนวิทยาศาสตร์ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น</p>

8. ทุกประเด็นความคิดในโครงเรื่องจะต้องสอดคล้องกันตามเหตุผล คือทุกหัวข้อในโครงเรื่องต้องอยู่ในขอบข่ายของเรื่องเสมอ ไม่ปล่อยให้หัวข้อที่ไม่สนับสนุนประเด็นของเรื่องเข้ามาปนในโครงเรื่อง ตัวอย่างเช่น โครงเรื่องข้างล่าง

ประโยคกล่าวนำ ไข่ไก่ชั้นสองที่เหลือจากการคัดแล้ว มักถูกส่งไปจำหน่ายในท้องตลาดเสมอ

1. ไข่ไก่ชั้นสองที่คุณภาพด้อย มีลักษณะที่ไม่สมบูรณ์อย่างใดอย่างหนึ่งในสี่ประการ
 - ก. มีรอยร้าวที่เชื่อมชั้นในกับเปลือกนอก

- ข. เปลือกนอกแตกแต่เยื่อที่ติดกับเปลือกไม่ร่วน
 - ค. ไข่มีรอยเปื้อนที่เปลือกมากหลังจากล้างแล้ว
 - ง. ไข่ที่มีรอยจุดเลือดและจี้แมลงวัน
 - จ. ไข่ที่ไม่มีลักษณะเช่นนี้จะไม่ถูกส่งไปยังตลาด
 - ฉ. ผู้บริโภคส่วนน้อยที่ซื้อไข่แตก
2. การที่ไข่ไก่ชั้นสองที่ถูกส่งไปขายในตลาด อาจเป็นเพราะสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งในสามประการ
- ก. ซื้อขายกันได้ในราคาถูก
 - ข. สามารถล้างให้สะอาดเหมือนไข่ชั้นหนึ่งได้
 - ค. สามารถขายไข่ที่แตกหรือมีรอยเลือดและเป็นจี้แมลงวันได้หลายวิธี
 - 1) ใส่ถุงพลาสติก
 - 2) ใส่ภาชนะที่ปิดฝาปิดชิด
 - 3) ส่งไปให้ร้านทำขนม
 - 4) คนส่วนมากจะประหลาดใจ ถ้าเขาทราบว่าขนมบางชนิดทำจากไข่ด้อยคุณภาพ

3. ประชาชนทราบว่าสินค้าของเขาถูกผลิตมาจากไข่ไก่ที่ด้อยคุณภาพ ซึ่งเป็นไข่ชั้นสอง จะเห็นว่าในโครงการนี้มีบางประเด็นหรือบางหัวข้อที่ไม่สอดคล้องกับขอบข่ายหรือเหตุผลของเรื่อง คือ ข้อ 1.จ, 1.ฉ, 2.ค.4) และข้อ 3. ซึ่งควรตัดออกไป แล้วจะทำให้ประเด็นของโครงการสอดคล้องต้องกัน

9. ควรจัดหัวข้อของโครงการให้ขนานกัน คือการใช้ถ้อยคำควรเขียนให้เป็นแนวเดียวกัน ถ้าหัวข้อแรกตั้งเขบด้วยประโยค หัวข้อต่อไปก็ควรเป็นประโยคเหมือนกันหมด หรือถ้าตั้งเขบด้วยคำและวลี ก็ควรใช้คำและวลีให้เหมือน ๆ กันตลอดไป ไม่ควรตั้งเขบหัวข้อด้วยประโยคบ้าง หรือด้วยคำและวลีบ้างปน ๆ กันไป มิฉะนั้นจะทำให้โครงสร้างของหัวข้อไม่สมดุลกัน หรือถ้าตั้งเขบโครงการแบบหัวข้อ หากหัวข้อแรกขึ้นต้นด้วยคำนาม หัวข้อต่อไปนี้ก็ควรเป็นคำนามตลอดไป ทำนองเดียวกันถ้าหัวข้อแรกขึ้นต้นด้วยคำกริยา หัวข้อต่อไปก็ควรขึ้นต้นด้วยคำกริยา

โครงการ การขับไล่ปลาฉลาม

ประโยคกล่าวนำ วิธีจับไล่ปลาฉลามอาจทำได้สองทาง คือ ใช้น้ำยาและเครื่องกีดขวาง กับใช้อากัปกิริยาของนักว่ายน้ำเข้าช่วย

1. การจับไล่ปลาฉลามด้วยวิธีใช้น้ำยาและเครื่องกีดขวาง
 - ก. เตรียมน้ำยาเคมีที่เป็นจำพวกกรด
 - ข. ยาเบือชนิดต่าง ๆ
 - ค. ถุงใหญ่ ๆ ที่ลอยน้ำเพื่อขัดขวางการเคลื่อนไหวของหางปลาฉลาม
2. นักว่ายน้ำควรจับไล่ปลาฉลามด้วยวิธีการเคลื่อนไหวตัว
 - ก. ระวังความเคลื่อนไหวในน้ำ
 - ข. ความเคลื่อนไหวอย่างแข็งแรง
 - ค. ถีบปลาฉลามที่จมหรือตา
 - ง. ควรกระโดดลงในน้ำบ่อย ๆ
 - จ. ไม่ใส่เสื้อผ้าสีสดใสหรือสะท้อนแสง

จะเห็นว่าบางหัวข้อสังเขปด้วยประโยคที่สมบูรณ์ แต่บางหัวข้อเป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์ และบางหัวข้อสังเขปเป็นวลี หรือ คำ จึงควรแก้ไขเสียใหม่ให้เป็นโครงเรื่องแบบใดแบบหนึ่ง ดังต่อไปนี้

โครงเรื่องแบบประโยค

การจับไล่ปลาฉลาม

ประโยคกล่าวนำ.....

1. การจับไล่ปลาฉลามด้วยวิธีใช้น้ำยาเคมีและเครื่องกีดขวาง
 - ก. การใช้น้ำยาเคมีที่ได้ผ่านการทดสอบมาแล้ว
 - ข. หอกซึ่งทนายพิชไว้ที่ปลายสำหรับขูดหรือแทงปลาฉลาม
 - ค. ถุงใหญ่ลอยน้ำสำหรับกีดขวางความเคลื่อนไหวส่วนหางปลาฉลาม
2. การจับไล่ปลาฉลามโดยอาศัยอากัปกิริยานักว่ายน้ำ
 - ก. นักว่ายน้ำควรเคลื่อนไหวในน้ำอย่าง

โครงเรื่องแบบหัวข้อ

การจับไล่ปลาฉลาม

ประโยคกล่าวนำ.....

1. เตรียมน้ำยาเคมีและเครื่องกีดขวาง
 - ก. เตรียมน้ำยาเคมี
 - ข. เตรียมยาพิษ
 - ค. เตรียมถุงกีดขวาง
2. อากัปกิริยาของนักว่ายน้ำ
 - ก. เคลื่อนไหวสม่ำเสมอ
 - ข. ว่ายน้ำอย่างแข็งแรง
 - ค. ดำน้ำนาน ๆ
 - ง. สวมชุดสีมอ ๆ
 - จ. ไม่ตีน้ำ
 - ฉ. ปะทะเมื่อถูกฉลาม

สม่ำเสมอ

- ข. เขาควรเคลื่อนไหวอย่างแข็งแรง
- ค. เขาควรดื่มน้ำอยู่บ่อย ๆ อย่าโผล่บ่อย ๆ
- ง. เขาไม่ควรใส่เสื้อสีสดหรือสะท้อนแสง
- จ. เขาไม่ควรดื่มน้ำให้กระฉอก
- ฉ. ถ้าเขาผจญหน้ากับปลาฉลามอย่างจริงจัง
ควรชกหรือตีมัน

10. การใช้คำในการเขียน โครงเรื่องต้องกระชับรัดกุม อย่าใช้ถ้อยคำกว้าง ๆ หรือคำที่ไร้
ความหมาย ซึ่งไม่สามารถแนะแนวทางของเนื้อเรื่องได้ชัดเจน เช่น

ผิด

ผิด

โครงเรื่อง วัฒนธรรมการเล่นว่าว

โครงเรื่อง วัฒนธรรมการเล่นว่าว

ประโยคกล่าวนำ

คำนำ

ภาคที่ 1

เนื้อเรื่อง

ภาคที่ 2

สรุป

ภาคที่ 3

ทั้งสองตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ไม่สามารถใช้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นเค้าโครงที่ชัดเจนของ
เนื้อหาได้ เพราะใช้ถ้อยคำที่คลุมจักรวาล คือ ภาคที่ 1, 2 หรือ 3 ซึ่งไม่ระบุออกมาว่า กล่าวถึง
เรื่องอะไร หรือตัวอย่างโครงเรื่องคอลัมน์ขวามือ ใช้คำว่า คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป แต่ไม่ได้ขมวด
ความคิดลงไปว่า คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปว่าพูดถึงเรื่องอะไรบ้าง จึงควรแก้ไขโดยใช้ถ้อยคำเสีย
ใหม่ให้ดีขึ้นทำนองนี้

โครงเรื่อง วัฒนธรรมการเล่นว่าว

ประโยคกล่าวนำ

1. วัฒนธรรมการเล่นว่าวในประเทศจีน
2. วัฒนธรรมการเล่นว่าวในประเทศไทย
3. วัฒนธรรมการเล่นว่าวในประเทศมาเลเซีย
4. วัฒนธรรมการเล่นว่าวในประเทศ.....ฯลฯ
5. ความคล้ายคลึงกันของวัฒนธรรมการเล่นว่าวระหว่างประเทศ.....

- ก. ความคล้ายคลึงกันในด้าน.....
- ข. ความคล้ายคลึงกันในด้าน.....
- 6. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมการเล่นว่าวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ฯลฯ

สรุปใจความสำคัญบทที่ 2

การเตรียมโครงเรื่อง ควรใช้แบบประโยคหรือหัวข้อ เพราะเป็นโครงเรื่องที่แยกประเด็นให้เห็นได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ สูตรในการเขียนโครงเรื่องให้ได้ผลดี ข้อสังเกตด้วยข้อความที่อยู่ในรูปโครงเรื่องดังนี้

ประโยคกล่าวนำ การเขียนโครงเรื่องให้ถูกต้องและได้ผลดี ควรเตรียมการจัดระเบียบความคิดและเขียนให้ถูกหลักเกณฑ์

1. การเตรียมจัดระเบียบความคิด
 - ก. การประมวลความคิดของเนื้อหา
 - ข. การเลือกสรรความคิดของเนื้อหา
 - ค. การแยกประเภทความคิดของเนื้อหา
 - ง. การลำดับความคิดของเนื้อหา
2. การเขียนโครงเรื่องให้ถูกวิธี
 - ก. การเขียนหัวข้อเรื่อง (ชื่อเรื่อง)
 - ข. การเขียนประโยคกล่าวนำ
 - ค. การเขียนหัวข้อกำกับประเด็น
 - 1) การใช้ตัวเลขหรืออักษรย่อกำกับประเด็น
 - ก) การใช้ตัวเลขปนอักษรย่อ
 - ข) การใช้ตัวเลขล้วน ๆ
 - 2) การแบ่งระดับของตัวเลขหรืออักษรย่อกำกับประเด็น
 - ง. การเขียนตัวประเด็นในโครงเรื่อง
 - 1) การเขียนประเด็นใหญ่
 - 2) การเขียนประเด็นย่อย
 - ก) ประเด็นย่อยทุกประเด็นต้องสนับสนุนประเด็นใหญ่
 - ข) ประเด็นย่อยต้องมีมากกว่าสองประเด็น

- 3) ประเด็นทุกประเด็นต้องสัมพันธ์กัน
 - 4) ประเด็นทุกประเด็นต้องอยู่ในขอบข่ายเนื้อหา
- จ. การใช้ถ้อยคำในโครงเรื่อง
- 1) การเขียนแบบประโยค
 - 2) การเขียนแบบหัวข้อที่ใช้คำหรือวลี
 - 3) การใช้ถ้อยคำให้ขนานกัน
 - 4) การใช้ถ้อยคำให้กระชับและเจาะจงบ่งเนื้อหา

แบบทดสอบ

1. จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วสังเขปสาระสำคัญเป็น โครงเรื่องแบบหัวข้อให้ถูกต้อง

ไทยเป็นประเทศกสิกรรม ซึ่งมีเนื้อที่ในการทำการเกษตรทั่วประเทศประมาณร้อยละ หกสิบแปดของเนื้อที่ทั้งหมด ขณะนี้เรากำลังเร่งรัดพัฒนาการกสิกรรม โดยมีกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานนี้โดยตรง ทั้งในด้านปฏิบัติการเกษตร ด้านการส่งเสริม การผลิตและการตลาดแก่เกษตรกร และด้านการวางแผนวิจัยสำรวจต่าง ๆ

ในด้านการวางแผนปฏิบัติการนั้น กระทรวงเกษตรได้ส่งเสริมการเกษตรทุกสาขา อาทิ การเพาะปลูก การทำป่าไม้ การประมง การปศุสัตว์ การชลประทาน และการอนุรักษ์ธรรมชาติ ดังจะกล่าวถึงงานส่งเสริมแต่ละอย่างตามลำดับ ดังนี้

การเพาะปลูก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ส่งเสริมการทำไร่ ทำนาปลูกข้าว ทำไร ยาสวน รวมทั้งพืชที่ให้น้ำหนักซึ่งกำลังเป็นสินค้าที่ตลาดต่างประเทศกำลังต้องการมาก เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง เมล็ดละหุ่ง ฯลฯ

การทำป่าไม้ ได้ส่งเสริมให้ทำไร่ไม้สัก เพราะเป็นสินค้าที่ต่างประเทศนิยม และต้องการ มากเช่นเดียวกัน แต่ไม้สักภายในประเทศกำลังจะหมดไป จึงได้ขยายการทำไร่ไม้สัก เพื่อให้มี ปริมาณเพียงพอในอนาคตด้วย

การประมง ได้จัดให้มีเรือสำรวจประมงทะเล ส่งเสริมและเพิ่มพันธุ์สัตว์น้ำ มีการ เพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด และพัฒนาที่ดินชายฝั่งทะเลให้เป็นแหล่งสัตว์น้ำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มีอาชีพ การประมง นับว่างานด้านนี้ได้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นเป็นลำดับ

การปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรฯ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขยายเพิ่มพันธุ์สัตว์เลี้ยง ปรานโรคสัตว์ และสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ เพื่อเพิ่มผลผลิตให้ทันกับความต้องการของตลาด

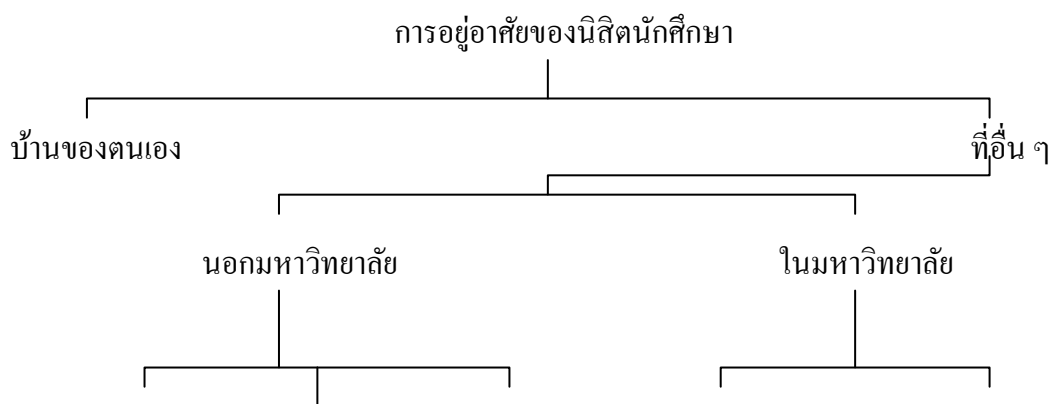
การชลประทานการเกษตร รัฐบาลได้สนับสนุนงานด้านนี้เป็นอย่างมาก มีการพัฒนา
 ลุ่มน้ำ การสร้างเขื่อน หรืออ่างเก็บน้ำ การสูบน้ำช่วยเหลือชาวนานอกเขตชลประทาน การสร้าง
 ไฟฟ้าพลังน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีโครงการปฏิบัติการทำฝนเทียม ตามพระราชประสงค์ใน
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในท้องถิ่นที่แห้งแล้งกันดาร และ
 บรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำบริโภคและเพาะปลูก

การอนุรักษ์ธรรมชาตินั้น ได้พยายามรักษาแหล่งต้นน้ำ ลำธาร พันธุ์สัตว์น้ำ และสงวนป่า
 ไม้เพื่อให้อากาศชั้นมีฝนตกชุกทุกปี นอกจากนี้ยังสงวนทรัพยากรแผ่นดินอื่น ๆ ให้คงอยู่สืบไป
 เพื่อมิให้ขาดแคลนในโอกาสข้างหน้า

ส่วนในด้านการส่งเสริมการผลิตและการตลาดแก่เกษตรกรนั้น ได้สนับสนุนให้สมาชิก
 เกษตรกรรวมกลุ่ม ในรูปสถาบันเกษตรกรประเภทต่าง ๆ เช่น สหกรณ์ช่วยเหลือชาวนาและสหกรณ์
 เพื่อการเกษตร การให้ชาวนาชาวไร่กู้ยืมเงินไปลงทุนโดยคิดดอกเบี้ยในราคาต่ำ และจัดบริการ
 เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นแก่เกษตรกร ฯลฯ และยังช่วยหาตลาดให้แก่กสิกร เพื่อส่งเสริมผลิต
 ออกจำหน่ายได้อย่างแพร่หลาย และได้ราคาดี เช่น ตลาดค้าข้าว ตลาดไม้สัก และตลาดสัตว์น้ำ
 เป็นต้น

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรฯ ยังได้วางแผนสำรวจวิจัย เพื่อส่งเสริมการเกษตรทุกสาขา
 ให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นอีกด้วย เช่น การตั้งศูนย์วิจัยการประมงหลายแห่ง ทำหน้าที่สงวนทรัพยากรใน
 น้ำ การวิจัยเรื่องวัชพืชเพื่อประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์น้ำ การสำรวจความต้องการของตลาด และ
 การวางแผนทำไร่ไม้สักในระยะยาว เป็นต้น ซึ่งงานด้านนี้ยังทวีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ
 ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านกลไกกรรมและเกษตรกรรม

2. จงดูแผนผังต่อไปนี้ แล้วสังเขปเป็นโครงเรื่องแบบหัวข้อให้ถูกต้อง

ห้องแบ่ง บ้านเช่า หอพัก อยู่รวมกัน แยกเป็นสัดส่วน

ห้องละสองคน ห้องละสี่คน ห้องละหกคน

3. จงเอาหัวข้อประเด็นข้างล่างต่างตอนท้ายโครงเรื่องมาเติมลงในโครงเรื่องที่เว้นไว้ให้สมบูรณ์และถูกต้อง
โครงเรื่อง

ประโยคกล่าวนำ สถิติได้ยืนยันว่าผู้ชายเป็นเพศที่อ่อนแอกว่าผู้หญิง

1. ผู้ชายที่เป็นผู้ชายมีจำนวนสูงกว่า

ก. จำนวนเด็กผู้ชายที่ตายมีอัตราสูงถึง 15 เปอร์เซ็นต์

ข.

2. ผู้ชายที่ป่วยจนจะตายมีจำนวนสูงกว่าผู้หญิง

ก. ผู้ชายมีแนวโน้มเป็นโรคได้มากกว่า

1) จากประสบการณ์ที่ผ่านมาผู้ชายเป็นโรคทางกายต่าง ๆ สูง

2) จากประสบการณ์ที่ผ่านมาผู้ชายเป็นโรคจิตสูงกว่าผู้หญิง

ข. จำนวนผู้ชายที่ล้มป่วยมีมากกว่าผู้หญิง

1)

2)

3. ผู้ชายมีจุดอ่อนที่เป็นโรคได้มากกว่าผู้หญิง

ก.

ข.

หัวข้อประเด็นที่กำหนดให้นำไปเติมในช่องว่าง

1. ผู้หญิงโดยทั่วไปมีอายุโดยเฉลี่ยราว 50 ปี ซึ่งสูงกว่าอายุเฉลี่ยของผู้ชาย

2. ผู้หญิงทนทานต่อการเป็นโรคได้มากกว่าผู้ชายถึง 15 เปอร์เซ็นต์

3. ผู้หญิงมีร่างกายแข็งแรงกว่าผู้ชาย

4. ผู้ชายทำตัวมีลักษณะเหมือนเด็ก ๆ เมื่อเวลาเจ็บป่วย

5. ผู้ชายที่ตายด้วยโรคพินมีอัตราสูงกว่าผู้หญิง

6. ผู้ชายมีโอกาสเป็นโรคมะเร็งและแผลมีหนองสูงกว่าผู้หญิง

7. ผู้ชายเป็นโรคหัวใจมากกว่าผู้หญิง
4. จงอ่านหัวข้อประเด็นความคิดที่ได้เลือกสรรมาแล้ว 9 หัวข้อ แล้วพิจารณาดูว่า เมื่อนำมาจัดทำเป็นโครงเรื่องที่สมบูรณ์ ข้อใดถูกต้องที่สุด

ประเด็นความคิดที่ได้เลือกสรรแล้ว

1. ความหมายของวรรณคดีมีผู้กล่าวถึงหลายคน เช่น พระยาอนุมานราชธน เป็นต้น
2. วรรณคดีใช้ภาษาแบบแผนที่ไพเราะ และสละสลวย
3. วรรณคดีเป็นวัฒนธรรมสำคัญของชาติ
4. วรรณคดีเป็นเครื่องสอนใจ
5. วรรณคดีเป็นเครื่องสะท้อนภาพสังคม
6. วรรณคดีให้ความเพลิดเพลิน
7. วรรณคดีเป็นศิลปะเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำ
8. วรรณคดีไทยแบ่งออกเป็นหลายยุคหลายสมัย
9. วรรณคดีไทยมีอยู่จำนวนมากแทบทุกยุคทุกสมัย

(ก)

1. วรรณคดีคืออะไร?
2. ความสำคัญของวรรณคดี เช่น
 - ก. ด้านวัฒนธรรม
 - ข. ด้านศีลธรรม
 - ค. ด้านอารมณ์
 - ง. ด้านสังคม
3. ภาษาในวรรณคดี
 - ก. ใช้ภาษาแบบแผน
 - ข. ถ้อยคำสละสลวย
4. สมัยของวรรณคดีไทย
 - ก. สมัยสุโขทัย
 - ข. สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น
 - ข. สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง
 - ค. สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย
5. ตัวอย่างวรรณคดีเล่มสำคัญ เช่น
 - ศิลาจารึก ลิลิตพระลอ
 - กาพย์เห่เรือ ไกลบ้าน
 - มัทนะพาธา เป็นต้น

(ข)

1. ความหมายของวรรณคดี
 - ก. ในทัศนะของพระยาอนุมานราชชน
2. คุณค่าของวรรณคดี

ก. เป็นศิลปะที่ใช้ภาษาเป็นสื่อ	ข. ด้านความบันเทิง
ค. ด้านวัฒนธรรม	ง. ใช้ภาษาแบบแผน เล่นโวหาร
จ. ด้านศีลธรรม	ฉ. ด้านสังคม
3. พัฒนาการของวรรณคดีไทย

ก. ยุคสุโขทัย	ข. ยุคอยุธยา
ค. ยุคธนบุรี	ง. ยุครัตนโกสินทร์

(ค)

1. นิยามของวรรณคดีไทย
 - ก. ตามความเห็นของพระยาอนุมานราชชน
2. คุณค่าของวรรณคดี

ก. ด้านความงาม	ข. ด้านความเพลิดเพลิน
ค. ด้านวัฒนธรรม	ง. ด้านภาษา
จ. ด้านศีลธรรม	ฉ. สะท้อนภาพสังคม
3. ยุคของวรรณคดีไทย

ก. สุโขทัย	ข. กรุงศรีอยุธยา
ค. ธนบุรี	ง. รัตนโกสินทร์
4. วรรณคดีมีปริมาณมากมาย เช่น

ก. ศิลาจารึก	ข. ลิลิตพระลอ
ค. รามเกียรติ์	ง. มัทนะพาธา ฯลฯ

(ง)

1. คำจำกัดความของวรรณคดี
2. ความงามของวรรณคดี
3. คุณค่าของวรรณคดี

ก. ด้านวัฒนธรรม	ข. เป็นเครื่องสอนใจ
ค. ให้ความบันเทิง	

4. พัฒนาการของวรรณคดีไทย

ก. สมัยกรุงสุโขทัย

ข. สมัยกรุงศรีอยุธยา

1) กรุงศรีอยุธยาตอนต้น

2) กรุงศรีอยุธยาตอนกลาง

3) กรุงศรีอยุธยาตอนปลาย

ค. สมัยกรุงธนบุรี

ง. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

(จ)

1. ความหมายของวรรณคดี

2. ความสำคัญของวรรณคดี

ก. ด้านวัฒนธรรม

ข. ด้านภาษา

ค. ด้านศีลธรรม

ง. ด้านอารมณ์

จ. ด้านสังคม

ฉ. ด้านความงาม

3. วิวัฒนาการของวรรณคดีไทย

ก. สมัยกรุงสุโขทัย

ข. สมัยกรุงศรีอยุธยา

1) กรุงศรีอยุธยาตอนต้น

2) กรุงศรีอยุธยาตอนกลาง

3) กรุงศรีอยุธยาตอนปลาย

เฉลยแนวคำตอบ

โครงเรื่องแบบประโยค

โครงเรื่องแบบหัวข้อ

ประโยคกล่าวนำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เร่งรัดพัฒนาการกสิกรรมของประเทศในหลาย
ด้านพร้อมกัน

1. การพัฒนาในด้านปฏิบัติการเกษตร

ก. การพัฒนาเพื่อปรับปรุงการเพาะปลูก

ข. การพัฒนาเพื่อปรับปรุงการทำป่าไม้

ค. การพัฒนาเพื่อปรับปรุงการประมง

ประโยคกล่าวนำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เร่งรัดพัฒนาการกสิกรรมหลายด้าน

1. ด้านปฏิบัติการเกษตร

ก. เพาะปลูก

ข. การทำป่าไม้

ค. การประมง

